

OBRRTNIK

Glasilno Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto 30.— Din
za pol leta 15.— „
posamezna številka 1.50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponašanje člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 25. maja 1934.

Štev. 10

Enotna organizacija jugoslovanskega trgovstva

Pred takorekoč par dnevi je bila ustanovljena v Skoplju enotna organizacija jugoslovanskih trgovcev, ki temelji na prostovoljnih principih organiziranja. Gotovo je ta organizacija za trgovski stan potrebna in ne samo potrebna, temveč tudi velevažna, kar bo šele bližnja prihodnost dokazala.

Kakšne so bile vodilne misli pri ustanovitvi te vrhovne trgovske organizacije nam bo, kot bližnji gospodarski panogi gotovo znano, saj vemo iz naših borb, izkušenj ter preteklosti, da moremo edinele stanovi, združeni v svojih vrhovnih organizacijah, v naši državi doseči uspehe v taki meri, ki jih stanovi posamezno po banovinah in manjših pokrajinah doseči ne morejo. To je bila tudi glavna vodilna misel vodil jugoslovanskega trgovstva, ko so si pričeli ustanavljati sedaj tako impozantno zgradbo združenega jugoslovanskega trgovstva. To delo, ki so ga dovršili naši trgovci pred par dnevi je, kar moremo že danes trditi, važen mejnik v zgodovini trgovstva, pa tudi trgovski politiki ter bo ta novoustanovljena enotna organizacija trgovcev, ki sloni na prostovoljni podlagi, gotovo tudi zadostila vsem nalogam in potrebam, ki jih je narekovala nujna potreba te ustanovitve.

Znano nam je, da je bilo nešteto akcij v raznih pokrajinah s strani trgovskih krogov, ki so stremele ena kot druga v glavnem za isto, toda nikdar niso prišle vloge in predstave na merodajnih mestih do take veljave, kot bi sicer prišle, ako bi bilo to enodušno izvedeno od vsega trgovskega stanu. Tako je nas vse letošnje leto presenetila v sedanjih težkih časih, ko gospodarski stanovi že jedva zmagujemo, pa tudi ne zmagujemo več vseh davčatev, vest o novih davčnih oblikah, kar je bil že prvi povod tako za trgovstvo, kakor tudi obrtništvo, da je spontano nastopilo proti prerigoroznim davčnim oblikam. Pa še razne druge stvari, želje in zahteve, ki jih ima trgovski stan so se doslej reševale vedno po principu enostranosti, ker ni bilo enodušnosti. Trgovci so si ustanovili svojo vrhovno prostovoljno organizacijo, za katero se mi obrtniki v dravski banovini borimo že več let ter pri tem črpamo svoje energije v borbah, za stvar, katero so trgovci za svoj stan v dejanjih dokazali.

Vsa naša borba in naporji stremijo za tem, da si obrtništvo prav tako, kakor si je trgovski stan, ustvari svoje vrhovne organizacije v katerih želimo obrtniki enako odločati, kakor odločajo drugi stanovi v svojih. Obrtnika, kot malega ročnega delavca in producenta se ovira pri njegovih stremeljenjih, pri njegovih podvigih in pri gospodarskem sodelovanju ter se mu vsiljuje razne voditelje in težkoče na upravičeni poti do osamosvojitve obrtniškega stanu.

Obrtnik je že znan po svojem ustvarjanju in zdravih idejah, katere pa vsi drugi preje izrabijo in praktično uveljavijo, obrtnik pa mora milostno čakati na drobtinice svojih idej, s katerimi se okoriščajo oni, ki se nazivajo za voditelje naroda in stanu.

Anton Koren, čevljar, Nadlesk.

Za čevljarje in javnost

Koncem minulega leta so prinesli dnevni časopisi Batov manifest „Javnosti“ (ali kako bi se moglo to drugače imenovati).

Človek se nehoče vpraša ali je to reklama, katera odgovarja vsem pravilom, katerih se poslužuje soliden producent za svoje izdelke? Kot obrtnik nisem večak o pisanju za javnost, zato bi pa rad kar bolj na kratko zapisal nekaj besed v naš list „Obrtnik“, tiščočih se javnosti in nas prizadetih.

Bral sem že v našem listu in dnevnih časopisih nekaj člankov, pisanih od obupanih piscev proti Batovi konkurenci in o protestih, ki so jih podajali prizadeti na zborovanjih proti ustanovitvi in širjenju Batinih podružnic v naši državi. Vse to pisanje in razpravljanje pa je izzvenelo Batovi firmi v zagovor in podkrepilo njegov reklamni manifest „Javnosti“.

Vsi kolikor so dosedaj pisali in razpravljali o tej stvari, so le preveč poviševali konkurenčno možnost in konkurenčne cene Batine firme. Mislim, da nisem sam, ki mislim, da je to pisanje napravilo vtis na našo javnost, da dela Batina firma nesebično in se žrtvuje za naše ljudstvo in je marsikoga prepričalo, da je to istina in neovrgljiva resnica. Kot tak se pečam z čevljarstvo stroko, sem namreč čevljarški mojster, sem premišljeval in motril za nas obupne vsebine pisanih člankov in protestov, pa se mi je vsilil sum, da ne bi imeli obupani in za obstanek se boječi pisci, le kakšnih koristi od tega pisanja in tannanja, kajti vse pisarenje in protesti napravljajo vtis, da je Bata kvalitativno in z nizkimi cenami prekosil vse, ki se pečajo in bavijo z izdelavo obutve. Ne mislim reči s tem, da nisem sam in da ni nihče s tem prizadet od naše stroke. Prizadeti, pa zelo prizadeti smo vsi, eni bolj, drugi manj in marsikateri košček kruha je s tem odzvet nam in naši ubogi deci, kdor jo ima. Prosim pa, da mi oprostite tisti, katere nehoče sumničim zahrbtnosti in naj ne obupujejo, saj ni tako hudo, kakor se zdi na prvi pogled. Ves ta Batov uspeh je radi krize, nizkih delavskih plač, nizkih cen kmetijskih pridelkov in splošnega pomanjkanja gotovine. Radi bede segajo nevedni, bedni ljudje po cenejši obutvi, katera je v resnici poceni, a žal trikrat predraga.

Nobena skrivnost ni in posebnega znanja ni treba za izdelovanje najcenejših predmetov iz najcenejšega blaga. To velja tudi v čevljarstvu stroki in je razumljivo, da je najcenejši tudi najslabši. Do tega spoznanja so prišli že premmogi komentari, ki so v trumah drli v konkurenčne prodajalce. Mislim, da se to ni zgodilo samo v moji bližini in med mojimi odjemalci, da so nekateri srečni in plačila zmožni, kar po kratkem času dveh treh mesecih ostavili tiste tako priporočljive cene čevlje, narejene po inozemski metodi, kakor pravijo pri Batinih in si naročili narejene čevlje po pristno slovenskem receptu, ali kakor to reč gospod ravnatelj Batine tvornice Maksimovič imenuje „Naše“, t. j. njihove metode. Koliko pa je takih, ki si ne morejo drugače pomagati, kakor da poleg revščine, pomanjkanja trpe še z mokrimi nogami v toliko priporočljivih cenah čevljev po cele dneve v mrazu in snegu in to celo dolgo zimo, kakršno imamo letos. Kako to vpliva na zdravje? Mislim, da ne dobro. Batovi bodo gotovo temu ugovarjali, da ni res in kazali na tiste, pri katerih bo ta „cenena“ obutev najdalj zdržala. So pa to le taki, kateri nimajo dosti ali nič hoje po blatu in snegu ali že kjerkoli, da bi se preizkusila trpežnost obuvale. Dobe se posamezniki, pri katerih zdrži par čevljev tri, štiri leta ali celo osem do deset let. Le za take

ljudi je prikladna cenena obutev, katero pa so naši obrtniki izdelovali že davno preje, kakor pa je bil Bata rojen.

Bodi tu povedano tistim, kateri mislijo, da ni mogoče vzporediti cen s konkurenco, da naj vprašajo v eni ali drugi specialni trgovini z usnjem po najcenejšem usnju, podplatih in kar treba za napravo čevljev. Gotovo bodo to dobili in iz tega cenene materiala naj izdelajo kar se da najenostavnejše in najpreprostejše čevlje, uspeh bo gotovo cena kakor pri konkurenci.

Zasluge in dobiček pa tudi ni tako majhen kakor trdi konkurenca. Če bo s tem kaj pomagano naši javnosti, kar se vedno povdarja, posebno vsi naši konkurenti v reklamnih oglaših, kjer trdijo, da se žrtvujejo za javnost, je pa zopet povedano, da nič, kajti kaj pomaga, če dobiš par čevljev za približno 80 Din, če pa strgaš tri pare takih čevljev v istem času, kakor par dobrih, trpežnih čevljev, kateri stanejo 140—150 Din. In kakor je gotovo 3 × 80 Din 240, tako je gotovo tudi enkrat 140 Din 140. Gotovo pa je tudi, da je razlika med 240 in 140 celih 100 Din. Prav gotovo je tudi, da je za polnih 78% dražja tista obutev od dobre. Taka je služba in žrtve konkurence za našo domačo jugoslovansko javnost, ali drugače povedano, da vsi tisti, kateri kupujejo cenejšo obutev ali polnijo žepe konkurentom domačih obrtnikov ali pa če to ni res, mečejo stran tako težko prisluženi denar.

Kar se pa tiče nas čevljarjev samih, bo pa najboljše in najkoristnejše, da se združimo. Ustanovljajmo si Nabavljalne zadruge, potom istih si bomo nabavljali z najmanjšimi stroški res najboljše, priznano blago. Storimo vse, kar je v naših močeh, da zberemo vsak zase toliko gotovine, da bomo lahko proti gotovemu plačilu jemali blago od teh zadrug, po cele kose kož, podplato in drugih čevljarških potrebščin, da ne bomo vsak kos sprot hodili kupovat in tratili toliko časa. Ob sebi je umevno, da čim manje vzameš, tem dražje plačaš. Če bi se uresničilo to, da si ustanovimo nabavljalne zadruge, kar se tudi uresničiti mora, lahko mirno rečem, da bomo kos konkurenci in si le na ta način zagotovili človeka vredno življenje ter pregnali nas tiščočo moro raz sebe.

Da se bo pa to res uresničilo, je treba kar začeti, saj je tako že pozno. Vedno in povsod predočujemo koristi in povdarjamo potrebo nabavljalnih zadrug, treba je le pregnati vse pomisleke in nezaupljivost, storiti vse, da bo vse v redu šlo, da se nikdo ne bo mogel okoristiti na račun drugih.

Da bi pa prišlo prej do tega, treba začeti od zgoraj. So ustanove, katere vzdržujemo mi z našim denarjem, Zbornica za TOI, obrtna združnja, ozir. njih vodstva, ozrite se tudi na to stran, saj je glavna vaša dolžnost, da skrbite na vseh koncih in krajih za obrtništvo. Zadnje čase se sliši tudi o neklih akcijskih odborih. Že ime samo pove, da je treba nekaj podvzeti, toda kaj, kje, kako, kdo? Vse molči, le tannanje in obupni klici z naše strani se slišijo. Pot, ki vodi k rešitvi je začrtana v zgornjih vrsticah. Želeti je od imenovanih le podpore, navodil, nasvetov, sploh dela, zato obstojajo organizacije, združevati, voditi, pomagati, to je tudi njih in vaša dolžnost. Vi pričnite od zgoraj, ker, kaj more storiti članstvo samo, raztreseno po vsej državi, večinoma radi krize obubožano. Tu je treba nekoga, da prične in od zgoraj, iz sredine pove, kar treba, od tu je dana možnost na uspeh.

Želeti je tudi od uredništva „Obrtnik“, da se tudi ono zavzame za čevljarstvo stroko, ker enkrat je ta najbolj prizadeta, da radevolje priobčuje v listu tozadevne dopise in članke. Želeti je, da nas ne odklanjate.

Op. ur. Prednji članek smo prejeli že začetkom meseca februarja, toda ozko odmerjene finančne prilike našega lista, ki se vzdržuje izključno samo z naročnino in pa s tem v zvezi ozko odmerjeni prostor nam ni dopuščalo, da bi mogli preje prednji članek objaviti, kar prosimo, da se upošteva. Želimo pa v tem pravcu vzpodbujevalnih člankov, da pridemo že enkrat z mrtve točke in da se prično tudi v Dravski banovini ustanavljati obrtniške nabavljalne zadruge. — Naš list je v tem pogledu vsem rade volje na razpolago, toda prosimo, pridobite nam na

ročnikov, darujte v tiskovni sklad in apelirajte na naše vrhovne institucije vsi brez izjeme, da se nam da, enako kot drugim listom, subvencije, da bomo mogli list izdajati na več straneh, v večjem obsegu in kakor je potreba obrtnišva tudi tedensko.

Konferenca obrtniških zbornic in odsekov skupnih zbornic v Skoplju

V dneh 8. in 9. maja t. l. se je vršila konferenca vseh obrtniških zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic, ki je razpravljala o perečih vprašanih za obrtnišvo ter soglasno sprejela resolucijo o sledečih vprašanjih:

Sušmarstvo. Osvojen je bil predloženi načrt zakona o pobijanju neupravičenega dela, ki bo dostavljen Ministru trgovine in industrije in vsem senatorjem in poslancem ter merodajnim faktorjem, da se z njim poznajo in da bo čim preje uveljavljen tudi v narodni skupščini.

Karteli. Po daljši objektivni, stvarni debati so predstavniki soglasno konstatirali, da v sedanjem času, ko kupna moč našega državljana zelo pada, ko je treba isto z vsemi sredstvi dvignati bolj kot kdajkoli se ne sme dopustiti, da bi poedina podjetja, organizirana v raznih kartelih poleg običajnega zaslužka zaslužila še posebne zasluzke, ki gredo v milijone. Vsled tega naj se čim preje izda zakon o kartelih, ki naj sloni na sledečih principih: 1.) Obvezno registriranje kartelov, 2.) Državna kontrola nad karteli, 3.) Znižanje carine na izdelke karteliranih podjetij, katera izkoriščajo zaščitno carino, 4.) Obvezno maksimiranje cen produktov onih karteliranih podjetij, ki so istočasno člani mednarodnega kartela, 5.) Znižanje carine in maksimiranje cen izdelkov karteliranih podjetij, katera vsled obstoječih deviznih in drugih uvoznih težko izkoriščajo to situacijo in prodajajo svoje izdelke po cenah nad uvozno pariteto, 6.) Komisija za kontrolo kartelov in maksimiranje cen proizvodov kartelirane industrije naj bo sestavljena tako, da so v njej zastopani tudi predstavniki obrtniških zbornic.

Razdolžitve obrtnišva. Z zaščito kmečkega stanu ter denarnih zavodov je obrtnišvo prišlo v zelo težek položaj, ker ono mora zadostiti obvezam in je zato nujno potrebno, da se tudi obrtništvu pomaga na poseben način z izdajo uredbe o razdolžitvi obrtnikov. Konferenca je soglasno sklenila, da je treba v najkrajšem času izdati tako uredbo, ki naj bo osnovana na najširših principih, za kar je bilo sprejeto 7 točk, ki te detajle obravnavajo.

Revizija delavske zakonodaje. Sprejeto je bilo soglasno na konferenci, da je treba obrtniško socialno zakonodajstvo vsestransko spremeniti vsled tega, ker je zelo prizadeto obrtnišvo in mora zato to zakonodajstvo počivati na temeljih zmognosti obrtnika.

Skupni davek na poslovni promet. V zadevi tega davka se je konferenca podrobno bavila s posameznimi postavkami zakona o tem davku ter konkretno sklenila tudi predlagati kraljevski vladi potrebne izpremembe posameznih odstavkov, s katerimi je obrtnišvo danes zelo prizadeto. Vse to je konferenca v enajstih točkah podrobno v resoluciji pojasnila in utemeljila.

Davek na pridobitno. V pogledu plačanja državnih in samoupravnih davčnin je konferenca konstatirala, da je treba obrtništvu nujno pomagati ter je sklenila zaprositi kraljevsko vlado da z zakonskim ali administrativnim potom stori vse, da se položaj v pogledu plačila davkov obrtništvu zboljša. Podrobno so utemeljene zahteve in želje formulirane v 11 točkah. Posebno se naglašava v teh točkah, da naj se prizna davčnim odborom pravica znižanja davčne osnove, če ni dosegel davčni zavezanec zakonito minimalno osnovo. Dalje, da se pavšalacija davka razširi na vse obrtnike, brez ozira na kraj, kjer se obrt opravlja. Prav tako pa se tudi prosi, da se uvrste med male obrtnike tudi oni obrtniki, ki imajo v svojih obratih stroje pod 10 Ks. Enako se zahteva, da naj sestavljajo davčne odbore za ocenitev dohodka obrtnika izključno obrtniki.

Omejitev odpiranja podružnic velikih industrijskih podjetij. Z ozirom na odpiranje podružnic in prodajalnic, kakor so Baťa in Tivar po vseh krajih, celo v malih vaseh, se je omejila obratna možnost obrtnikom. S tem se obrtnišvo do skrajnosti omejuje v delu, da ni zmožno zadostiti javnim dajatvam in se ga takorekoč tira v obup. Konferenca je vse to konstatirala ter imajoč v vidu splošne državne interese je sklenila zaprositi kraljevsko vlado, da najde čim prej možnost in način, da zakonitim potom regulira vprašanje odpiranja prodajalnic velikih industrijskih podjetij, kakor so Baťa in Tivar, kjer je splošna in nujna potreba, katero narekujejo tudi državni interesi. Ob priliki reguliranja tega vprašanja se ne sme dopustiti tem podjetjem odpiranja prodajalnic in filijal v večjem številu, kakor 10 v celi kraljevini in to v krajih, kateri nimajo manj kakor 50.000 prebivalcev.

Vkljub neprilikam ne obupavamo, marveč stopamo pogumno naprej k našemu cilju.

Občni zbor Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije a. d.

V nedeljo dne 22. aprila t. l. se je vršil v Beogradu VII. občni zbor delničarjev Zanatske banke (Obrtne banke) Kraljevine Jugoslavije. Interes za ta zbor je bil izredno velik. Deponirano je bilo nad 220 tisoč delnic, na zboru pa je bilo prisotnih 500 delničarjev s 10.000 glasovi tako, da je bila velika dvorana Obrtne doma popolnoma zasedena.

Zborovanje je vodil bančni predsednik g. Milan Stojanovič, kateri je pozdravil vse prisotne, podal kratko poročilo, po izvršenih formalnostih pa je bančni generalni direktor g. Milan Dragič podal poslovno poročilo bančne uprave, ki se je v glavnem glasilo sledeče:

Gospodje delničarji! Predložiti letno poročilo o veliki kreditni instituciji kakor je naša, nemogoče je, ako se vsaj v kratkih potezah ne povdari glavnih gospodarsko-socialnih dogodkih onega leta, na katero se poročilo nanaša. V modernem gospodarstvu je povezanost posameznih gospodarskih stanov tako velika, da gotove nevspečnosti in spremembe pri enih ne morejo ostati brez posledic za druge.

Splošno je poznana gospodarska depresija v zadnjih štirih letih, zato bi bilo odvisno, da bi se še posebej bavili z njenimi karakteristikami. Resnica pa je, da v letu 1933. ni bilo več opaziti onega stalnega poslabšanja gospodarskih razmer iz prejšnjih let. Cene so se stabilizirale in tako se je nadejati tudi izboljšanja našega gospodarstva, kakor je to že slučaj v nekaterih drugih industrijskih državah. V Nemčiji, Angleški in Ameriki nezaposlenost rapidno pada, volumen poslovanja pa je v stalnem porastu.

Naravno in zato povsem razumljivo je, da se bode gospodarsko zboljšanje v naši državi tem preje občutilo, čim se neodvisno od splošnih gospodarskih zakonov ugotove odločilni predpogoji. Zato je predvsem potrebno, da se uredi kreditne razmere v naši državi. Ne sme se pozabiti, da glavni povdarek modernega gospodarstva ni tolikšen v koncentraciji bogastva kakor v dejstvu, da od dobre organizacije gospodarskega kredita zavisí tudi dobro funkcioniranje gospodarstva samega. Denarni zavodi so postali takorekoč javnopravne ustanove za splošne koristi. Zato so tudi mnoge države podvzele izdatne ukrepe za vzdrževanje in dobro funkcioniranje bank. Bankam so se stavila na razpolago velika državna sredstva. Nemčija in Švicarska žrtvovali sta v te namene stotine milijonov mark odnosno šv. frankov. Težave ene gospodarske panoge se ne morejo preprečiti samo s žrtvovanjem kreditne organizacije. Vprašanje prezadolženosti kmeta se ne more enostavno rešiti na račun bank. One so predvsem posredniki kapitala med onimi, ki jim je potreben in onimi ki ga morejo posoditi drugemu. Ako dolжник ne vrača posojeni denar, tedaj banka-posredovalec ne more izpolniti svoje obveze proti svojemu upniku. Banka je prenehala obstojati za gospodarstvo. Podeljena posojila se ji ne vračajo, a nova sredstva se ji ne zaupajo. To se najboljšje vidi iz dosedanjega funkcioniranja zakonite zaščitne bank. Zakonsko zaščito je do marca t. l. zahtevalo skupno 170 denarnih zavodov. Da ima od zaščite največjo škodo predvsem banka sama, menda ni treba posebej povdarjati. Ono kar je zavodu najpotrebnejše t. j. zaupanje, isto z vporabo zaščite izgubi. Razumljivo, ako ni drugega izhoda, mora se zavod zaščite poslužiti.

Zaključek iz vsega povedanega bi bil sledeči: da bi se gospodarsko stanje zboljšalo, nemogoče je olajšati samo položaj gotovih stanov in ustanov na škodo drugih. Potrebno bi bilo, da se vodi računa o vsesplošnem gospodarstvu in istemu brez medsebojnih motenj omogočiti izhod iz današnje krize. Dosledno temu bi se tudi položaj obrtnišva automatično zboljšal. Z zboljšanjem gospodarskega položaja obrtnišva pa bi se tudi našemu zavodu olajšalo poslovanje. Dvomljivih terjatev bi bilo vedno manj odnosno

bi celo prenehale. Obstoječe dvomljive terjatve pa bi se v tem slučaju celo plačale, ker bi večina nesolventnih obrtnikov postala solventna z zboljšanjem konjunktura.

Zaenkrat pa moramo računati s gospodarsko depresijo nastalim stanjem. V letu 1933. se sicer ne opaža gospodarsko poslabšanje, vendar tudi ne zboljšanje. Pri velikem številu obrtnišva pa konstatiramo stvarno poslabšanje. Za mnoge je bilo 1933. leto v znaku likvidacije. Mnogi so v zadnjih treh letih izgubili velik del svojega obratnega kapitala, vsled splošnih režíj od katerih niso imeli primernih koristi. Najemnina za lokale, davki, mezde in plače so se neznatno znižale v razmerju z zmanjšanjem zaposlenja obrtniških delavnic. Niso redki slučajji, da je zaposlenost obrtniških delavnic štiri do petkrat manjša od one pred depresijo. Radi tega vkljub našemu največjemu prizadevanju nismo mogli preprečiti gotovih dubioz. Storili smo vse, kar se je storiti dalo in z ponosom moremo reči, da naša prizadevanja in naporí niso ostali brez uspehov.

V prvi vrsti je treba povdariti, da je naš zavod tudi v minulemu letu podeljeval kredite in to v dobi, ko se drugi zavodi trudijo z vsemi silami, da vnovčijo svoje terjatve, s čimur bi vsaj delno zadostili zahtevam svojih upnikov in se s tem obranili zakonite zaščite. Tako je naš zavod v prejšnjem letu dal obrtniškem gospodarstvu za Din 35.968.955.— novih kreditov. Pri podeljevanju teh novih kreditov smo bili kar najopreznější. Kjerkoli je bilo le mogoče smo zahtevali intabulacijo za superpokrítje danih posojil. Če ni bilo mogoče dobiti intabulacije smo v svrhu večje varnosti zahtevali sigurne žirante. Delno zmanjšanje našega plasmana za Din 4.878.000.— je brezpomembno z ozirom na zmanjšanje splošnega poslovanja v gospodarstvu. Naš plasman od Din 102 milijona ni majhen, ako se vpošteva, da odgovarja socialnemu obrtniškemu kreditiranju. Ako se analizira višina kreditov, ki jih je naš zavod izplačal se konstatira:

1. da so v večini majhni krediti;
2. da so se odobrvali večji krediti šele tedaj, ko je bilo manj povpraševanja po malih kreditih in
3. posojila, katera smo dali kreditnim zadrugam vživajo v glavnem mali obrtniki.

Naš zavod je torej v najtežjih časih svojo nalogo povsem izpolnjeval in ni nikdar pozabil na svojo veliko socialno misijo, to je, da s kreditom pripomore k vzdrževanju in napredku prvenstveno malega obrtniškega gospodarstva.

Istotako smo posvečali veliko pažnjo racionalizaciji naše administracije. Z velikim naporom smo uspeli, da smo v letu 1933. zmanjšali naše režije za daljnih Din 414.070.97 proti Din 340.425.15 za kolkor so se režije zmanjšale v letu 1932. V zadnjih dveh letih se je torej režija zmanjšala za skupno Din 754.496.12.

Mi smo istotako posvetili največjo pažnjo na vložno poslovanje našega zavoda. Skupni znesek vlog se je v letu 1933. povečal od Din 29.624.599.13 na Din 36.907.227.11. To povečanje je v glavnem rezultat zaupanja, katero se od dne do dne povečava kot rezultat naše kulantnosti. Medtem ko drugi zavodi zahtevajo zakonito zaščito za izplačevanje vlog, izplačuje iste naš zavod na vsako zahtevo brez obzira na odpovedne roke, predpisane v vložnih knjižicah.

Iz detajlnega opisa poslovanja v letnem poročilu se razvidi, da je delovanje Zanatske banke povsem zadovoljivo ako se vpošteva okolnosti, pod katerimi morajo danes poslovati denarni zavodi.

Nato se je razvila diskuzija o bančnem poslovanju, v kateri so sodelovali številni akcionarji. Na vsa stavljena vprašanja in pripombe pa je predsednik banke g. Milan Stojanovič meritorno odgovoril. Zagovarjal je tudi sistem podružnic. Zanatska banka je svojo organizacijo kreditiranja

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagate onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu. V vseh denarno-poslovnih zadevah se z zaupanjem obracajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

izvršila potom Centrale v Beogradu in podružnic v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu. Banka je bila primorana, da otvori tri podružnice z ozirom na teritorialno razprostranost naše Kraljevine. S to kreditno organizacijo je Zanatski banki uspelo, da kreditira neposredno in potom zadrug nad 18 tisoč obrtnikov iz 1040 krajev.

Po diskuziji je bilo poročilo bančne uprave skoro enoglasno odobreno, ker je glasovalo proti samo osem delničarjev, medtem ko je bila z enim glasom proti, odobrena bilanca in predlog o razdelitvi dobička, ki se glasi:

6% rezervnemu fondu Din 88.943.30, 3% fondu za dvomljive terjatve Din 44.471.70, 1% fondu za obrtniško literaturo Din 14.823.90, 6% tantiema članom upravnega odbora Din 88.943.30, 1% tantiema članom nadzornega odbora Din 14.823.90, 3% tantiema bančnemu osebju Din 44.471.70, skupno Din 311.301.70 tako, da je ostanek od Din 1.171.086.80 in Din 403.913.20 iz fonda za popolnitev dividende, namenjen za izplačilo dividende, ki znaša 7.— Din po delnici.

Nato so se vršile volitve sedmih članov v bančni upravni odbor in dveh članov za poslovni odbor Glavne podružnice v Zagrebu. V upravni odbor so bili izvoljeni gg. Krsta Ginovič, Anton Šustar, Milan Ilić, Tasa Genić vsi iz Beograda, Milan Ramušćak iz Zagreba, Dušan Marić iz Sarajeva in Nikola Blažič iz Skoplja. V poslovni odbor Glavne podružnice sta bila izvoljena gg. Ivan Salaj in Filipčić Dragotin, nakar je g. predsednik občni zbor zaključil.

Skupščina Saveza hrvatskih obrtnikov v Karlovcu

Ob priliki 25letnice obstoja podružnice Saveza hrvatskih obrtnikov v Karlovcu, se je vršila o Binkoštih za ta jubilej letošnje letu tudi 26 redna skupščina SHO središnja v Zagrebu v Karlovcu.

Že v soboto 19. maja se je vršila predkonferenca vseh delegatov podružnic SHO v dvorani Obrtnega podpornega društva „Nada“ v Karlovcu. V nedeljo, 20. maja pa je pričela ob 9. uri dopoldne skupščina delegatov podružnic SHO, ki jo je s primernim pozdravnim govorom otvoril zaslužni predsednik osrednjega odbora SHO in predsednik Obrtniške zbornice v Zagrebu tov. M. Ramušćak. Skupščine se je udeležilo s povabilnicami nad 250 delegatov podružnic, ki so širrom savske pa tudi ostalih banovin, kjer prebiva hrvatski živeli. Skupščine so se udeležili ter tudi isto pozdravili zastopniki srbskega obrtništva, z večjo deputacijo pa tudi zastopniki slovenskega obrtništva, katerega je zastopalo Društvo jugoslovanskih obrtnikov v manjši deputaciji na čelu s tov. Pičmanom, predsednikom Osrednjega odbora. Poleg predstavnikov obrtništva pa so se udeležili te obrtniške manifestacije tudi predstavniki vseh oblasti, društev, gospodarskih korporacij, takorekoč cel Karlovec. Po uvodnih formalnostih se je vršila skupščina po odredjenem dnevnem redu, ki je bil v vseh točkah podroben in izčrpen in so vse točke, kakor predlogi bili soglasno sprejeti in odobreni. Izvoljena je bila tudi nova uprava, pri kateri je moral na pritisk vseh delegatov, kljub temu, da se je upiral sprejeti, mesto predsednika ponovno prevzeti zaslužni obrtniški delavec in voditelj hrvatskega obrtništva tov. M. Ramušćak, kateremu so vsi prisotni ob tej priliki priredili burne ovacije. V ostalem pa je bila tudi uprava izvoljena večinoma iz starih funkcionarjev. Pri določitvi, kje se bo vršila prihodnje leto glavna skupščina osrednjega odbora SHO, sta bila dva predloga, pri čemer pa je bil sprejet soglasno predlog, da se naj vrši drugo leto skupščina v Virovitici, kjer obhaja tamošnja podružnica svojo 25letnico.

S tem je bil dnevni red skupščine osrednjega odbora izčrpan in se je pretvorila skupščina nato v jubilejno skupščino podružnice v Karlovcu, ki jo je vodil nadalje tamošnji predsednik. Uvodoma je ta pozdravil vse predstavnike, kot zgoraj, posebno pa se je zahvalil dejstvu, da se je vršila ob tej priliki, ko slavi Karlovaška podružnica jubilej, tudi glavna skupščina osrednjega odbora SHO. Ustanoviteljem podružnice v Karlovcu so bile izročene diplome za njihovo uspešno 25letno delo v organizaciji. Ustanovitelji so se ginjini zahvaljevali za pozornost in diplome, ki so jim bile ob tej priliki izročene. K pomembni karlovaški obrtniški slavnosti so čestitali tako podružnici kakor odlikovancem: zastopnik bana sreski načelnik, poslanec Karlovca, župan, komandant mesta, zastopniki raznih društev, tako Sokola, Narodne odbrane, gasilci ter ostala društva poleg vseh zastopnikov obrtništva in ostalih korporacij.

Po slavnostnem zborovanju, ki je trajalo skoro do 15. ure, se je vršil nato slavnostni banket v „Zorin domu“, ki se ga je udeležilo nad 100 oseb. Banket je bil res pravi slavnostni obrtniški družabni banket, ki so se ga udeležili vsi zastopniki oblasti, kot preje omenjeno, ter je bilo ob tej priliki izrečeno nebroj čestitk karlovaški podružnici, kakor obrtniškega stanu. Po banketu se je popoldne vršila v Hrvatskem domu obrtniška veselica, ki je trajala pozno v noč. Posebnost pri tej priliki je bila tudi gledališka predstava, ki je predstavljala obrtniško življenje. Celo prireditelj in skupščino so pa povzdignili trije pevski zbori karlovaških društev ter dve godbi.

Na binkoštni ponedeljek se je vršil kongres predstavnikov vseh obrtniških združenj savske banovine in delegatov obrtniških zbornic. Nato pa se je vršila tudi glavna skupščina Saveza zanatlijskih združenj. Končno so se vršile še tudi ekskurzije v bližnja podjetja in elektrarno na Ozlju. Delegati društva jugoslovanskih obrtnikov dravske banovine so odnesli s teh prireditev najprijetnejše vtise, kako je hrvatsko obrtništvo zavedno, enotno in složno, kakor tudi uživa spoštovanje pri oblastih in narodu. Tov. predsednik Pičman je izrekel tako čestitke osrednji skupščini SHO, kakor podružnici v Karlovcu, kot odlikovancem.

Stiki in prijateljske vezi med slovenskim in hrvatskim obrtništvom so se ob tej priliki še bolj poglobili. S tem se je ponovno dokazala solidarnost vsega jugoslovanskega obrtništva, ki želi imeti lastne in enotne vrhovne obrtniške organizacije.

Redki jubilej zlate poroke

sta obhajala dne 11. V. gospod in gospa Herzmansky (vrtinar in posestnik v Ljubljani). Ljubljanski vrtinarji so njima na čast priredili v Kazini 16. V. slavnostni večer, na katerem so jima izročili častno diplomu. Kako spoštovana in čislana sta v krogu vrtinarjev, dokazuje dejstvo, da je g. Herzmansky častni član in predsednik Združenja vrtinarjev.

G. Herzmansky je prišel v Slovenijo iz Čehoslovaške l. 1885., kot mlad vrtinarski pomočnik. Imel je že takrat izredne sposobnosti v vrtinarski stroki, bil je izvrsten gojitelj cvetlic in dekorater. Napravil je nešteto načrtov za vrtove in parke in iste tudi izvedel. Da omenimo samo kraljevi „Suvobor“ na Bledu in park barona Borna v Trzinu, ki sta še danes najlepša v Sloveniji. (Zato se ne čudimo užaljenosti g. jubilanta in njegovih tovarišev, ko je pred meseci neki vseznal odrekal v tem listu pravice vrtinarjev do izdelave in napravo načrtov za vrtarsko stroko.)

Kakor je bil g. Herzmansky strokovnjak v omenjeni stroki, tako je bila njegova ga. soproga v cvetličarski. Razni aranžmaji in drugi umetniški izdelki so šli iz njenih rok vedno popolnoma dovršeni, posebno je treba povdariti njen zrel okus barv, ki jih zna zlagati in komponirati s popolno umetniško dovršenostjo. Kakor sta v stroki ljubila in cenila cvetje, tako jima je Bog pomagal prebresti trnjevo pot zakonskega življenja, katero nalogo sta častno dovršila sebi v čast in ponos, drugim pa v zgled. Vse tri hčerke se pečajo z istim poklicem, ki ga vestno izvršujejo. Izmed treh sinov je eden padel v svetovni vojni, drugi je inženir, tretji pa je določen za naslednika in je že danes prava desna roka svojemu izkušnemu očetu.

Zato s ponosom čestitamo tudi ostali tovariši obrtniki njima k temu življenskemu in zakonskemu jubileju in jima želimo, da še dolgo uživata sadove svojega truda in dela. Naj jima bode življenje v jeseni v zadovoljstvu in miru, družini in nam pa v čast.

Naj doživita še mnogo lepih spomladil!
Obrtnik.

VELIKO OBRtnIŠKO TOMBOLO
priredi
podružnica DJO v Logatcu
v nedeljo, dne 3. junija 1934, ob 15. uri
pred hotelom Kramer v Dolenjem Logatcu.
3 glavni dobitki,
nad 150 raznih dobitkov.
Tombola se vrši ob vsakem vremenu.
Opozorjamo obrtništvo, da se te tombole
agilne podružnice v Logatcu sigurno
udeleži.

Naše finančno pravo, neposredni davki, državna trošarina in takse

Pod tem naslovom je pravkar izšla knjiga, ki izpolnjuje veliko vrzel v naši davčni literaturi. Ne samo, da nismo imeli v našem finančno-pravnem slovtvu nobene primerne knjige, je manjkal tudi pridobitnim krogom vsak priročnik, po katerem bi se mogli v pregledni in poljudni obliki informirati in poučiti o vsakdanjih davčnih obveznostih, ugodnostih in pravicah. Temu je sedaj odpomogla zgoraj označena knjiga, ki jo je priredil g. Sušec Štefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v pok. Knjiga je velikega pomena za naše obrtništvo, ki najde v njej ne samo vse veljavne zakonske predpise o neposrednih davkih, državni trošarini in takсах, temveč tudi marsikatera navodila in navedbe, da se morejo posamezniki obvarovati in izogniti nepotrebnim in neosnovanim davčnim bremenom in njih posledicam. V knjigi najdemo tudi primer, kako je sestaviti pritožbo na prizivno oblast, ako jim je davčna uprava odmerila pridobnino po zunanjih znakih v izmeri, ki ne odgovarjajo doseženim dohodkom. Okusno v platno vezana knjiga stane 100.— Din brez poštne. Cena tej potrebni in koristni knjigi je z ozirom na obsežnost snovi in zunanjo opremo jako nizka, tako da moremo nakup našim obrtnikom le topla priporočati.

Kakor smo doznali, se knjiga dobiva pri tiskarni Merkur d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 25 in pri avtorju Sušec Štefan, Ljubljana, Beethovnova ul. 15 kakor tudi v nekaterih večjih knjigarnah v Ljubljani.

Prav posebno pa priporočamo to knjigo, ki bo izpopolnila posebno v obrtniških krogih vrzel, ki smo jo pogrešali in zato apeliramo na vsa obrtniška združenja, posebno pa na podružnice društva jugoslovanskih obrtnikov, da si to knjigo v svojo praktično uporabo v prid članstvu nabavijo. Isto lahko dobe tudi potom osrednjega odbora DIO v Ljubljani, kar stane s poštino vred 105 Din.

Iz obrtniškega pokreta

Občni zbor DJO, podružnica Žiri se vrši v nedeljo dne 27. maja ob 1. uri popoldne v osnovni šoli v Žireh, z običajnim dnevnim redom.

Ustanovni občni zbor DJO, podružnica Kozje se vrši v nedeljo dne 3. junija t. l. ob 11. uri dopoldne v prostorih tajnika Skupnega združenja obrtnikov v Kozjem g. Friškovića, z običajnim dnevnim redom. Občnega zbora se udeležijo delegati bližnjih podružnic in zastopnik Osrednjega odbora DJO iz Ljubljane.

Naša podružnica v Vojniku pri Celju. V soboto dne 5. maja t. l. se je vršil v gostilni Kolar-Rataj ob navzočnosti nad 40 obrtnikov-domačinov ter 5 delegatov podružnice DJO v Celju obrtniški sestanek, na katerem se je izvolil pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice za Vojnik in okolico na čelu s predsednikom tov. Kveder Ignacom, zidarskim mojstrom iz Vojnika.

Iz podružnice DJO Ljubljana-mesto. Članstvo naprošamo, da poravna svoje obveznosti v pisarni DJO, Ljubljana, Borštnikov trg 1 (trgovina Michelčič). Nadalje sporočamo, da se vrši v teku meseca junija, najbrže v nedeljo dne 24. junija, gozdni piknik naše podružnice, na kar vse članstvo pa tudi prijatelje in svoje opozarjamo. Piknik bo celodnevni in bomo o kraju še pravočasno članstvo obvestili. Vse prijave sprejema podružnica. Ob tej priliki prosimo tudi članstvo in prijatelje podružnice, da blagovolijo darovati podružnici vso obrtniško literaturo, časopise in strokovne knjige, ki jih ne rabi, v svrhu osnovanja društvene knjižnice in čitalnice. Prav tako prosimo tudi za ostale knjige, da bomo knjižnico izpopolnili polagoma z vsemi oddelki, ker želimo, da naj bo društvena pisarna s primerno knjižnico in literaturo dostopna vsemu članstvu vsaj enkrat na teden, s čimer si bo isto lahko v društenem lokalu razširjalo svoje znanje, kjer bo imelo tudi vse pripomočke na razpolago. Vsem darovalcem knjig in revij že v naprej hvala.

Ustanovni občni zbor podružnice DJO v Krškem se je vršil v nedeljo, dne 22. aprila t. l. ob lepi navzočnosti krškega obrtništva, ki pa bi bila še večja, če se ne bi prav ta dan vršile tri ostale večje prireditve. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora tov. Ivan Bizjak, čevljarški mojster, ki je tudi poročal o pripravljalnih delih. Delegat osrednjega odbora, tajnik tov. Kunstler pa je pojasnil in naglasil pomen DJO, ter orisal delo v tej organizaciji. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika tov. Ivan Bizjak in v odbor ostali agilni krški obrtniki, za podpredsednico pa agilna obrtnica ga. Sluga Elza.

Tudi v Krškem se je pokazalo, da ima naš pokret agilne in neumorne sotrudnike, v čemer je dokaz, da bo podružnica dobro uspevala, kar tudi mi želimo.

Vesti iz združenj

Občni zbor združenja obrtnikov v Ložu se je vršil dne 15. aprila t. l. v Starem trgu, v gostilniškem lokalu „Kajfež“. Podpredsednik tovariš Gradišar je otvoril občni zbor ob 2.30. uri popoldne; pozdravil navzoče, posebej pa zastopnika DJO iz Ljubljane tov. Kunstlerja A. ter prešel na dnevni red.

Po prečitaniu zapisnika zadnjega občnega zbora, kateri je bil soglasno sprejet, je podal uvodno poročilo predsedujoči in naglasil: Tovariši-obrtniki! Zastoj obrtne delavnosti narašča in ne vemo, kdaj bo konec sedanje gospodarske krize, katera tišči k tjem posebno malega obrtnika. Marskdo se vprašuje, zakaj je to nastalo in gleda upravičeno s skrbjo v prihodnost. V nemalem smo si sami krivi, ker sta nam sloga in solidarnost postranskega pomena, in to na račun nas samih. Imamo prisilna obrtna združenja in tudi prostovoljno DJO, katera imajo po svojih pravih pravico in dolžnost, da delujejo v korist in za pravice svojih članov; nasprotno pa imajo tudi člani enako razmerje napram svoji skupnosti.

Ako bomo zavedni, nas bodo morali tudi drugi upoštevati, potreba pa sila, da se organiziramo v „Društvo jugoslovanskih obrtnikov“ čimprej, ker edino v prostovoljni organizaciji bo razvidna naša moč, s katero se bomo borili za naše upravičene zahteve. Uvidevajoč naš spas edino v DJO, (kot prostovoljni organizaciji), apeliram na vse obrtništvo brez vsakršnegakoli pritiska, da kjer se ni osnovanih podružnic imenovanega društva, naj preskrbe najzavednejši obrtniki kot svojo dolžnost ustanovitev. Kjer pa že obstojajo, naj delujejo brez sebičnosti za splošno korist obrtništva, ker le tako dosežemo po krajši poti popolnejšo zmago.

Po uvodnem govoru predsedujočega so bile v razpravi še razne interne zadeve združenja ter je bil sprejet proračun soglasno.

Pred zaključkom zbora se je predsednik združenja v imenu zborovalcev toplo zahvalil odhajajočemu zastopniku DJO za udeležbo in izvajanja z željo, da bi se započeto delo nadaljevalo do uspehov. Občni zbor se je ob 5.15. uri zaključil ter so se zborovalci z dobrimi vtisi z občnega zbora razšli.

Les kot rastlina in surovina

Vsakomur je znano, da je les surovina, katero mnogi obrtniki obdelujemo. V nasprotju z drugimi surovinami, kot kamen, železo, steklo itd., ki sestojijo iz anorganskih snovi, je les organskega izvora. To se pravi, da je ta naš material imel nekoč v sebi življenjsko moč, je rasel, se razvijal, a je po kakršnemukoli vzroku umrl. Živel je samostojno življenje po nepisanih zakonih narave, bil del (deblo) razvijajočega se drevesa, a je odmrli s časom, ko je bil posekan ali po naravnih silah nasilno podrt. Čeravno nima potem v sebi nič več življenjske sile, pa kaže vključ temu še vedno znake nekdanjega življenja. To življenjsko bitnost pa je prinesel seboj v našo delavnico in to moramo mi, ki se bavimo z obdelavo lesa, dobro poznati, če hočemo istega smoteno in pravilno obdelovati. Poznati moramo prirodopis te naše surovine.

V glavnem razlikujemo pri drevesu tri kolkortolike samostojne dele. Korenine, deblo in vejave oz. listje. Vsak izmed teh delov vrši v žitju drevesa svojo posebno nalogo. Korenine dajejo drevesu trden položaj. Da zamore drevo stati pokoncu, kljubovati raznim neurjem, viharjem in sploh vsem vremenskim neprilikom, so te razpredene členkovito v globino in širino zemlje. Dalje odzvezajo zemlji vodo, dušik in razne v vodi raztopljive hranilne soli, ki so za rast drevja neobhodno potrebne. Deblo odvaja vse te snovi, v kolikor jih ne rabi samo za odebilitve, po posebnih kanalih k zunanjam plastem, k listju, katero se zopet steza visoko v zrak k toploti in svetlobi. Listje pa opravlja svojo prav posebno nalogo, saj ono skrbi za dihanje celotnega drevesa, srka za to potreben ogljik iz zraka, predvsem pa pretvarja s pomočjo solnčne toplote in svetlobe anorganske snovi v organske. Za dihanje rabi rastlinstvo prav nasprotno snovi kakor pa živalstvo in človeštvo. Mi vdihavamo v svoja pljuča kisik, a izdihavamo ogljik, rastlinstvo pa potrebuje ogljik, a oddaja kisik (hoja po gozdu). Iz zraka navzeto ogljikovo kislino razkrajajo zelena listje kakor že preje omenjeno s pomočjo solnčne toplote in svetlobe v kisik in ogljik. Kisik oddaja nazaj v prostost, porabljeni ogljik pa izpreminja vsrkane elemente v snovi, ki so

za rast drevesa potrebne. Presežek vseh hranilnih snovi pa se nabira v debelu v nalašč za to prirejenih celicah. S tem presežkom se razvijajo spomladi v drevesu nove življenjske sile, dajejo drevesu moč, da more po dolgem zimskem mirovanju zopet ozeleneti ter na novo razvijati svoje življenjske sile. (Se nadaljuje.)

Razno

Važna novost za zgradbe.

Vsak lastnik hiše ve iz lastne izkušnje, da so mizarska dela najbolj važni del zgradbe. Strokovnjaki se trudijo že od nekdaj, da to stroko čim bolj izpopolnijo.

Velik napredek v tej stroki se je dosegel z novo iznajdbo jug. patentnega naogelnika, ker je povsem vdelan v sredino lesa, tako da je popolnoma skrit in neviden, raditega ni izpostavljen vremenskim spremembam in rjavenju, kakor dosedanji kljukasti površinski naogelnik, kateri vsled rjavenja ni več služil svojemu namenu.

S tem preizkušenim, v sredino lesa vdelanim naogelnikom, se je doseglo v mizarski stroki to, da z njimi opremljena okna trajajo najmanj petkratno dobo.

Naogelniki tudi niso dražji, zato je dobava oken s temi naogelniki mnogo cenejša.

Zato se bodo prav gotovo vsi gospodarji, arhitekti, stavbeniki radi posluževali v bodoče te nove iznajdbe.

Izvoznice za pošiljke lesa. Po obvestilu kraljevske banske uprave v Ljubljani so potrebne do nadaljnjega za pošiljke lesa, namenjene za postaje v drugih banovinah, izvoznice za vse vrste lesa, torej tudi za obdelan les (plohe, trame, deske, letve, drva itd.)

Pri pošiljkah, ki so namenjene za inozemstvo, izvoznice niso potrebne (n. pr. pri pošiljkah namenjenih za izvoz po morju ter odpremljenih po železnici do Sušaka pristanišča).

Pravilnik o učnih zavodih in šolah, katerih spričevala popolnoma in deloma zamenjujejo čas učenja in zaposlenja v trgovskih obrtih, je izšel v „Službenih Novinah“ 15. maja t. l. in katerega je minister za trgovino in industrijo predpisal na osnovi obrtnega zakona §§ 19. in 460.

Pravilnik o učnih zavodih in strokovnih šolah, katerih spričevala dajo ugodnosti o dokazu strokovne sposobnosti za obrt, je izšel v „Službenih novinah“ 15. maja t. l. in katerega je minister za trgovino in industrijo predpisal na osnovi obrtnega zakona §§ 24., 26. in 460. Ker ta pravilnik zadeva predvsem strokovno kvalificirane absolvente raznih tečajev, delovodskih šol in Tehniške srednje šole, opozarjamo nanj. Pripominjamo pa k temu, da pravilnik predvideva posebno za nekatere stroke premalo ugodnosti z ozirom na strokovno kvalifikacijo in izpite pri nastopitvi obrti, ker ne oprošča gotove absolvente (klesarske, tesarke, gradbene, elektrotehnične itd.) delovodskih šol izpitov in jih popolnoma izjednačuje z onimi, ki teh šol sploh nimajo. Absolventi so pričakovali, da bo ta pravilnik izšel v ugodnejši obliki, vendar je pa žal gotovo tudi po krivdi tukajšnjih šolskih pa tudi ostalih faktorjev izpadel tako. Dolžnost teh je, da krivice absolventom delovodskih šol popravijo s tem, da se jim prizna absolutirana delovodska šola kot mojstrski izpit, enako kakor pri strojni delovodski, mizarski in strgarski delovodski šoli.

Konferenca obrtniških zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic. Glasom sklepa konference, ki se je vršila začetkom maja v Skoplju, se vrši naslednja konferenca obrtniških zbornic ob času jesenskega velesajma v Ljubljani.

Proračun Zbornice za TOI za leto 1934. je finančni minister potrdil. Proračun izkazuje 3 milijone 165.000 Din dohodkov in 2.994.000 Din izdatkov in torej 161.959 Din blagajniške rezerve. Obenem je finančni minister potrdil pobiranje 10% zbornične doklade na osnovni davek od pridobnine, kakor tudi na osnovni družbeni davek, oz. na minimalni 1.2% družbeni davek.

Pravilnik o sorodnosti obrtov je izdal minister za trgovino in industrijo, s katerim se označujejo obrti, ki so sorodne in katere lahko opravlja obrtnik sorodne obrti.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ (Beograd) prinaša v svoji zadnji številki razne članke tičeče se obrtništva. Tako na primer: „Resolucije, usvojene na 4. konferenciji predstavnika zanatskih komora in zanatskih otseka zajedničkih komora kr. Jugoslavije, održanoj u Skoplju 8. i 9. maja 1934 godine“, „Zadrukarstvo“, „Takse i zadruge“ in drugo.

„Obrtnički Vjesnik“ (Zagreb) priobčuje v svojih zadnjih številkah važne članke in vesti, ki se tičejo obrtništva in njega pokreta. To so: „Kulturno-prosvjetni rad Doma Saveza hrv. obrtnika u Zagrebu“, „Naplate takse iz T. br. 34. taksene tarife“, „Izdavanja računa i nota na pijacima i sajmovima“, „Zajednički rad naših zanatskih komora“, „Nešto o zaštiti zanatlija“, „Pravilnik o nadstavnim zavodima i stručnim školama čija svjedočanstva daju pogodnosti o dokazivanju stručne spretnosti za zanatske radnje“, „Porezi i takse“ ter vesti komor in Saveza.

Dobave in licitacije

Oddaja kirurških instrumentov v popravilo in ostrenje, se bo vršila potom licitacije dne 19. junija t. l. pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu.

Komanda pomorskega arzenala Tivat, sprejema do 4. junija t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg mazira za parkete, 1000 komadov predpražnikov, 9900 komadov raznih krtač, 1800 komadov brezovih metel, 5000 kg sirkovih metel, in 300 komadov ročnih metlic.

Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje licitacije: dne 3. julija t. l. glede dobave 40 komadov stolov, 10 komadov miz, dne 7. julija glede dobave 100 železnih umivalnikov, 100 vrčev za vodo in 30 zidnih ur.

Opozorilo uprave!

Prihodnji številki našega lista priložimo položnice ter okrožnico o vplačani naročnini ter opozarjamo vse one, ki so v zaostanku, da naročnino čim preje poravnajo, sicer jim bomo nato, če ne uredijo obveznosti do lista, istega ustavili. Prosimo, poravnajte zato naročnino, da Vam ne bomo ustavili lista.

Iz uredništva

Prosimo tovariše, ki so nam poslali članke, da nam oprostite, ker jih nismo mogli v tej številki uvrstiti. Zanimiv članek je „Smrtna obsodba čevljarjev in podtikajoča demagogija“, dalje članek „Križa — obrtnik in politika“, kar bomo objavili v prihodnji številki poleg ostalih manjših notic. Vse dopisnike in sotrudnike sploh prosimo, da apelirajo na naročnike Obrtnika, da redno plačujejo naročnino. Poleg tega pa prosimo, da se pridobiva nove naročnike, ker če bo list imel veliko število redno plačujočih naročnikov, bomo tudi lahko redno list in v večjem obsegu izdajali. Zavedamo se, da naš list ne odgovarja vsem zahtevam in potrebam našega obrtnika, toda ker moramo istega izdajati v nam ozko odmerjenih materijelnih prilikah, smo prepričani, da se vsi čitatelji zavedajo našega položaja, pa jih zato prosimo, da se vsak obrtnik in obrtnica ter naši prijatelji spomnijo ob vsakovrstnih prilikah, ki se jim nudijo, da preskrbe gmočnih sredstev za „Obrtnika“ potom zbirka za tiskovni sklad, z novimi naročniki, pa tudi z dobrimi inicijativami, kako dvigniti naš list do materijelnih dohodkov, s katerimi nam bo mogoče dvigniti tudi moralno plat lista, tako v strokovnem in tehničnem pogledu.

Prepričani smo, da bodo cenjeni naročniki upoštevali naše sporočilo, ter da ne izostanejo posledice v tem smislu, da se dvignejo naročniki in pa, da bomo v vsaki številki odslej naprej izkazali veliko število darovalcev za tiskovni sklad, četudi z najmanjšimi zneski. Oni, ki še nimajo blokova za tiskovni sklad, jih naj naroče pri upravi in prično z zbiranjem prispevkov. To je želja uredništva, ki želi ugoditi čitateljem, nasprotno pa pričakujemo odziva s strani naročnikov v naše zadovoljstvo, kakor v zadovoljstvo vseh, ki prejemajo naš list.

Tiskovni sklad.

Saldo z dne 18. maja t. l. Din 600.—. Neimenovani, blok št. 110 Din 50.—; čisti dohodek prireditve ljubljanske podružnice DJO z dne 13. maja Din 652.25. Skupno nabrano za tiskovni sklad do 18. maja Din 1302.25.

Vsem darovalcem iskrena hvala. Tovariši, spominjajte se ob vsaki priliki našega lista in darujte za tiskovni sklad. Naročite bloke!

Tiskal J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam